

WNIOSKI ZE SPOTKANIA

z dn. 8.08.2014 roku

promującego zaangażowanie obywateli do pełnego uczestnictwa w życiu demokratycznym Europy

– Prowadzący Jerzy Andrzej Wojciechowski /Rynek Mariacki w Węgrowie/
w ramach projektu pod nazwą

„Węgrów—Świętociąski—Valsolda—trzy miasta, ta sama Europa”

realizowanego w ramach programu „Europa dla Obywateli”

i współfinansowanego przez Komisję Europejską.

Prawa i obowiązki obywateli Unii Europejskiej

- 1. Obywatelstwo Unii Europejskiej ustanowione zostało na mocy Traktatu z Maastricht z 1992 roku, który w artykule 17 definiuje:
“Obywatel Unii jest każda osoba posiadająca obywatelstwo Państwa Członkowskiego”.**
- 2. Obywatelstwo Unii uzyskuje automatycznie każda osoba fizyczna posiadająca obywatelstwo Państwa Członkowskiego.**
- 3. Posiadanie obywatelstwa Unii i równocześnie obywatelstwa jednego z państw członkowskich nie można traktować jako obywatelstwa podwójnego (w rozumieniu powszechnego prawa międzynarodowego).
Obywatelstwa te uzupełniają się a nie zastępują.**
- 4. Nie ma znaczenia sposób nabycia obywatelstwa państwa członkowskiego, o ile nie narusza on prawa wspólnotowego. Ponieważ Unia Europejska nie posiada osobowości prawnej, a tym samym nie może stać na straży praw obywatelskich, funkcję tę pełnią państwa członkowskie.**
- 5. Za główny cel ustanowienia obywatelstwa Unii uznaje się pobudzanie tożsamości europejskiej oraz mobilizowanie społeczeństw państw członkowskich do czynnego udziału w życiu Unii Europejskiej.**
- 6. Z posiadaniem obywatelstwa Unii wiąże się szereg praw i obowiązków. Podstawowymi prawami są prawa obywatelskie zapisane w Traktacie z Maastricht w 1992 roku.**

Projekt pod nazwą „Węgrów—Świętociąski—Valsolda—trzy miasta, ta sama Europa”
realizowany jest w ramach programu „Europa dla Obywateli”
i współfinansowany przez Komisję Europejską.

10 praw, które przysługują obywatelom Unii Europejskiej :

1. Udział w wyborach europejskich i samorządowych

Obywatele UE mają prawo do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dowolnym państwie członkowskim, w którym mieszkają na stałe, na takich samych warunkach jak obywatele danego kraju.

Obywatele UE mają prawo do głosowania i kandydowania w dowolnym państwie członkowskim, w którym mieszkają na stałe, na takich samych warunkach jak obywatele danego kraju.

2. Prawo do zabierania głosu w debacie publicznej

Obywatele UE mają prawo do opinii na temat planowanych przepisów UE.

Obywatele UE mają prawo do występowania z europejską inicjatywą obywatelską, czyli wezwania Komisji Europejskiej do opracowania przepisów dotyczących konkretnej dziedziny, w której posiada ona kompetencje.

Obywatele UE mają prawo do wniesienia petycji do Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jeżeli chcą złożyć skargę w sprawie związanej z Unią Europejską.

3. Swobodny przepływ osób

Obywatele UE mają prawo do szkoleń i studiów w dowolnym państwie UE na takich samych warunkach jak obywatele danego państwa.

Obywatele UE mają prawo do podjęcia pracy w dowolnym państwie UE i korzystania z możliwości pracy, jakie oferuje unijny rynek pracy.

4. Ochrona zdrowia

*Obywatele UE mają prawo do niezbędnej opieki zdrowotnej w dowolnym kraju UE w razie nagłej choroby lub wypadku w trakcie pobytu w innym kraju UE – **ważne! Przed wyjazdem za granicę należy zwrócić się do swojego ubezpieczyciela o wydanie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego.***

Obywatele UE mają prawo do wybrania kraju UE, w którym chcą odbyć planowane leczenie.

Obywatele UE mają prawo do korzystania z norm bezpieczeństwa żywności, które należą do najbardziej rygorystycznych na świecie.

5. Prawa konsumenta

Obywatele UE mają prawo do sprawiedliwego traktowania, otrzymywania pełnych informacji przed dokonaniem zakupu, skutecznej ochrony, jeśli zrobią zakupy w Internecie, pomocy w razie kłopotów, korzystania ze zwiększonego bezpieczeństwa produktów dzięki unijnemu systemowi wczesnego ostrzegania o produktach innych niż żywność.

6. Podróże

Obywatele UE mają prawo do korzystania z pełnej ochrony dzięki szczegółowym przepisom dotyczącym praw pasażerów w transporcie lotniczym, kolejowym, autobusowym i autokarowym, dodatkowej ochrony w razie zakupu wycieczek zorganizowanych, uzyskania pomocy w konsulacie lub ambasadzie dowolnego państwa UE.

Obywatele UE mają prawo do podróżowania bez obaw o dyskryminację ze względu na niepełnosprawność lub ograniczoną sprawność ruchową.

7. Telekomunikacja

Obywatele UE mają prawo do usług telekomunikacji stacjonarnej o gwarantowanej jakości i po przystępnych cenach, niezależnie od miejsca zamieszkania UE.

Obywatele UE mają prawo do swobodnego wyboru usług i łatwego porównywania cen, uzyskania od swojego operatora pisemnej umowy jasno określającej objęte nią usługi.

Obywatele UE mają prawo do zmiany operatora telekomunikacyjnego bez zmiany numeru telefonu i korzystania z telefonu w całej UE oraz płacenia uczciwej ceny za usługi roamingowe.

8. Transgraniczne zawody i separacje.

Obywatele UE mają prawo do pewności prawnej, przewidywalności i elastyczności w sytuacji gdy członkowie ich rodzin pochodzą z różnych krajów UE.

Obywatele UE mają prawo do uznania i wykonania w jednym państwie członkowskim UE orzeczenia sprawie rozvodu lub separacji, opieki nad dziećmi i prawa do odwiedzin oraz alimentów wydane w innym państwie członkowskim

9. Prawo ofiar przestępstw i prawo do rzetelnego procesu sądowego

Obywatele UE mają prawo do korzystania ze specjalnej ochrony, jaka przysługuje ofiarom przestępstw w UE oraz do sprawiedliwego procesu.

10. Prawo do informacji i pomocy

Obywatele UE mają prawo do kontaktu z instytucjami UE w języku ojczystym oraz do informacji na temat swoich praw i pomocy w razie problemów

Obowiązki obywateli Unii Europejskiej

Obywatele UE mają obowiązek zachowania postanowień, uwzględniania ograniczeń i warunków określonych traktatami oraz środkami podejmowanymi dla wprowadzenia ich w życie.

**Korzystnie z praw rodzi odpowiedzialność i nakłada obowiązki wobec
innych osób, wspólnoty ludzkiej i przyszłych pokoleń.**

**Unia uznaje prawa, wolności i zasady wymienione
w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej**

